

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler: Linda Jamtvedt Børresen

Vår ref: 16/01263-2
Vår dato: 14.12.2016
Deres ref:
Deres dato:

Høringsvar - Endringer i opplæringsloven

Vi viser til høringsnotat angående endringer i opplæringsloven med høringsfrist 16. januar 2017. NOKUT støtter forslaget om at de som ikke får godkjent sin utenlandske studiekompetanse eller yrkeskompetanse skal få rett til videregående opplæring.

NOKUT har ingen kommentarer til selve lovforslaget, men har enkelte spørsmål til gjennomføringen av endringene som foreslås **for tilgangen til fag- og yrkesopplæring.**

Det vises spesielt til endringsforslaget i § 4A-3 hvor det står at «dei som har fullført videregående opplæring i eit anna land, men som ikkje får godkjent opplæringa som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Noreg, har òg rett til vidaregåande opplæring for vaksne.»

NOKUT har følgende tre kommentarer til dette:

- I. Opptaksgrunnlaget til høyere utdanning reguleres av GSU-listen (Generell studiekompetanse for utenlandske søkere). Noe tilsvarende er ikke mulig å gjennomføre for vurdering av utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Godkjenning av fag- og yrkesopplæring er en faglig godkjenning, noe som medfører at mange søkere får sine søknader avslått grunnet vesentlige forskjeller mellom kvalifikasjonenes faglige innhold målt mot tilsvarende norsk fag- eller svennebrev jf. opplæringsloven §3-4a.
- II. En yrkeskvalifikasjon er direkte knyttet til yrkesutøvelse i Norge. For innvandrere med en yrkeskvalifikasjon som ikke er relevant for norsk arbeidsliv kan eventuell begrensning av retten til fagopplæring føre til utenforskap. Dette bør derfor veies opp mot om det i det hele tatt er fornuftig å begrense retten til videregående opplæring. NOKUT viser også til arbeidslivets behov for kvalifisert arbeidskraft, og at enkelte fagopplæringsprogrammer i dag har rekrutteringsproblemer.
- III. Hvis tilgangen til yrkesopplæring skal begrenses, bør den i så fall kun begrenses til de som har fått sin kvalifikasjon godkjent av NOKUT.

Det vil uansett være vanskelig å gjennomføre en begrensning av opplæringsretten på dette området. Det er ingen koblinger mellom fylkeskommunenes systemer for opptak og NOKUTs godkjenningssystemer. Personer som ønsker å ta yrkesopplæring kan dessuten om de vil omgå NOKUT, som har tjenester som er et frivillig tilbud, og således la være å få vurdert de kvalifikasjonene de har.

NOKUT startet høsten 2016 en ny godkjenningsordning for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Ordningen omfatter i dag landene Polen og Tyskland og yrkeskvalifikasjonene kjøttskjærer, betongfagarbeider, frisør, tømrer og rørlegger. I løpet av de kommende årene vil ordningen utvides med flere land og kvalifikasjoner. Mange søkere kan forventes å få søknaden avvist grunnet at ordningen enda ikke gjelder for dem, eller få et avslag grunnet at opplæringen ikke kan godkjennes som sidestilt med en norsk fag- eller yrkesopplæring.

NOKUT vil gjøre informasjon tilgjengelig om hvilke yrker og land som inngår i godkjenningsordningen etter hvert som ordningen utvides.

NOKUT forutsetter at fylkeskommunene er informert om hvilke yrker og land som kan vurderes for sidestilling med norsk fag- og svennebrev, slik at de kan gi korrekt informasjon om hvilke fag- og svennebrev som kan vurderes av NOKUT.

Andre merknader

Studiekompetanse - generell studiekompetanse

Lovendringen stadfester at retten til norsk videregående opplæring gjelder hvis eleven har fullført utenlandsk studiekompetanse eller yrkeskompetanse. Når det gjelder utenlandsk studiekompetanse, forstår NOKUT høringsnotatet dithen at hvis eleven har fått avslag på søknaden grunnet GSU-krav, så vil vedkommende få rett til å fullføre norsk videregående opplæring. Det betyr at selv om eleven har fullført videregående opplæring i utlandet, samt fullført ett eller to år på høyere utdanning, så vil det likevel medføre en rett til å fullføre norsk videregående opplæring slik at vedkommende kan få generell studiekompetanse.

Med vennlig hilsen

Terje Mørland
direktør

Stig Arne Skjerven
direktør for utenlandsk utdanning

Dokumentet er elektronisk signert.